

Oriol Junqueras: «Pere Aragonès és un candidat qualificadíssim per presidir la Generalitat»

El líder d'ERC afirma que «és més útil l'esforç d'entendre els altres que cremar un contenidor» i diu que Torra «té el deure de representar tots els catalans». «L'indult se'l poden fotre per on els hi càpiga», etziba

Un cartell electoral del president d'ERC, Oriol Junqueras, en un autobús | Adrià Costa

Enmig de la convulsió política i just quan acaba d'encaixar una pena de presó de 13 anys, Oriol Junqueras ha posat punt i final a un llibre de literatura sobre l'amor. Un contrast paradoxal en una època marcada per tribunals i falta de diàleg. Ara, es debat sobre si seguir amb la física quàntica o bé una altra cosa que li volta el cap i que no explica encara. I segueix fent política. Per davant, té el llarg calendari de condemna imposat pel Suprem i, en paral·lel, una estratègia política clara. En això inverteix bona part del seu temps a la presó.

Des de la cel·la ha vist les marxes passives per una banda, i els aldarulls, focs i barricades al carrer per l'altra. I les càrregues. I la crisi de Govern. I com Pedro Sánchez no agafa el telèfon a Quim Torra. La voràgine és tal, que les respostes li brollen lúcides, sense titubejos i amb filtres per no trepitjar alguns ulls de poll. Fins a tal punt, que sembla que ha paït ell abans la llarga condemna que pesa sobre les seves espatlles que no pas el propi moviment independentista. Junqueras rep a **NacióDigital** en la que ha estat la primera entrevista presencial des de la publicació de la sentència. La conversa, veloç i a voltes desordenada, és recollida a bolígraf i llibreta. "Apunta, apunta bé", demana sovint. Aquest n'és el resultat.

- Tretze anys de presó. Per sedició i malversació. Com està?

- Estic molt bé. Jo deia que probablement seria al voltant de 12 anys, cosa que no vol dir que no sigui igualment una salvatjada i una bestiesa.

- Així s'ho esperava?

- Els he estudiat durant molts anys. Les Juntes de Guerra, les Juntes d'Estat. Per tant, podríem dir que em sorprèn menys. A la meva família, el meu besavi per part de mare va ser acusat de rebel·lió després de la Setmana Tràgica. Al meu altre besavi li van posar preu a la seva vida després de la vaga de la Canadenca. La meva besàvia va ser assassinada per les tropes feixistes de 1938. La meva mare va ser acusada de sedició per organitzar una vaga a l'Hospital de Bellvitge en plena dictadura franquista. Ells no es van rendir. Jo tampoc.

"És un orgull ser aquí per haver posat urnes"

- Vostè sempre ha dit que la presó era també una eina política.

- Ho hem d'assumir. La presó també és una manera de plantar una llavor. És una oportunitat per explicar al món aquest conflicte. Tenia clar des del principi que ens empresonarien, fins i tot quan els meus col·laboradors em deien que no. És un orgull ser aquí per posar urnes.

- Els partits independentistes demanen l'amnistia però vostè descarta demanar l'indult?

- L'indult se'l poden fotre per on els hi càpiga.

- I s'acollirà a beneficis penitenciaris per sortir abans?

- La pena, per molt que diguin, es compleix íntegrament sempre.

"Ens empresonen perquè intueixen que tenim capacitat de sumar i de generar consensos"

- La sentència té una conseqüència personal, però s'ha denunciat que també en té de col·lectius perquè afecta el dret a protesta i el dret a manifestació.

- És que no és una manera de castigar-me a mi, sinó de castigar i intimidar tothom. Ens empresonen perquè intueixen que tenim capacitat de sumar i de generar consensos. Estem aquí perquè intueixen la nostra capacitat de sumar i de guanyar. Intentem precisament això, adreçar-nos a tothom. Per això algú amb una bandera espanyola pot passejar amb les Marxes per la Llibertat sabent que ara això ja no va només d'independència. Aquesta és la meva manera de fer, i no pas cremar un contenidor. Jo això no ho he fet.

La presó de Lledoners, aquest dilluns Foto: Ferran Casas

- Per què creu que protesten els que fan barricades?

- No ho fan perquè sí i a qualsevol lloc. Això està passant en un lloc concret i és inqüestionable que es dona en un context de tremenda injustícia contra tota la societat. Quan es condemna el dret d'expressió i d'opinió s'està fent contra tothom. També s'estan colpejant vianants que van pel carrer. Si això no fos veritat, no hi hauria tantes imatges ni 60 periodistes que han patit càrregues.

"A mi no m'agrada gens el que he vist de l'actuació policial"

- Què en pensa de l'actuació policial?

- S'ha de saber apreciar la bona feina de la immensa majoria de la policia, però també reconèixer que alguns no ho fan així. A mi no m'agrada gens el que he vist.

- Les protestes dels darrers dies lamenten que el govern espanyol no doni una resposta política al conflicte, però també que els partits independentistes no tinguin rumb.

- L'horitzó és clar: com exercir els drets i poder celebrar un referèndum en un context democràtic. I això ho hem d'aconseguir sent cada vegada més, aconseguint consensos cada cop més amplis. S'equivoca qui digui que no n'hem de ser més.

- Però els partits independentistes van dir que hi hauria una resposta conjunta a la sentència i això no s'ha produït.

- Però és que jo crec que tots dins de l'independentisme estem d'acord amb què l'objectiu és una República i que per arribar-hi cal un referèndum, i que per aconseguir aquest referèndum calen majories àmplies i transversals. Altra cosa és que a algú li interessi dir que aquest consens no existeix.

"Tots estem d'acord amb què l'objectiu és una República i que per arribar-hi cal un referèndum, i que per aconseguir-lo calen majories àmplies i transversals"

- I quan s'ha de fer aquest referèndum? Perquè el president Quim Torra va dir la setmana passada que abans del 2022.

- Doncs quan hi hagi majories prou àmplies per fer-lo efectiu.

- Però aleshores, vostè està satisfet amb com a ha reaccionat el Govern a la sentència?

- Jo estic satisfet i profundament orgullós de la resposta del Govern.

Les Marxes per la Llibertat arriben a la Meridiana de Barcelona. Foto: Sergi Cámara

- Entén que part de l'independentisme senti frustració?

- La gent té dret a estar enfadada, a sentir ràbia o a estar entusiasmada. Jo no estic decebut, estic orgullós del que hem fet i del meu esforç.

- Però els que protesten o avalen fins i tot actes violents, manifesten indignació i frustració perquè asseguruen que, després de molts anys de manifestacions pacífiques, no s'ha aconseguit res.

- La decepció és la resposta més útil? Probablement no. La gent pot estar frustrada, trista o contenta o feliç. Però mirin qualsevol procés semblant al nostre. Quina actitud era més útil? La constància, l'esforç i el coratge. Celebro els que s'esforcen cada dia per sumar més. Aragonès des del Govern o Torrent el cap de setmana passat intentant convèncer més gent.

"Cremar un contenidor no és més útil que fer un doctorat. La primera cosa la pot fer qualsevol"

- Per tant, el seu missatge és que de res serveixen els aldarulls que s'estan produint al carrer?

- És més útil l'esforç d'entendre els altres i treballar des d'àmbits socials i universitaris que cremar un contenidor. Companys va dir als joves universitaris a Montpel·lier abans que comencés la Segona Guerra Mundial que seguissin estudiant i preparant-se perquè Catalunya només ens té a nosaltres i hem d'excel·lir en tots els àmbits de la vida.

- Què els voldria dir, doncs, als joves que fan barricades?

- Que no oblidin que s'han de preparar i formar i no caure ni en la pedanteria de creure que tot s'aprèn a les aules ni en la pedanteria de pensar que les universitats no són útils per aprendre. Han de fer un esforç constant per no caure en un egoisme individualista estèril ni en un uniformisme que suposi deixar-se portar acríticament. Ells, més que ningú, han de fer un esforç de respecte constant cap a la pluralitat d'opinions. En moments de dubtes, sempre va bé llegir clàssics, com Voltaire.

- Està preocupat per aquesta situació?

- No puc deixar d'estar preocupat quan veig que la democràcia és perseguida. Entenc i comparteixo moltes inquietuds i emocions, però la societat es construeix amb l'esforç de respectar la diferència i cal molt coratge. I això aquests joves ho han de fer.

"[Sobre el diàleg] Gandhi es va estavellar infinitat de vegades contra l'imperi britànic. I Mandela amb l'apartheid a Sud-àfrica. Jo no em rendiré"

- Quina part de responsabilitat té el fet d'haver alimentat que la independència ràpida era possible? Ara el desanima veure com ni tant sols hi ha diàleg?

- No em desanimo. Segur que Gandhi es va estavellar infinitat de vegades contra l'imperi britànic. I Mandela amb l'apartheid a Sud-àfrica. No es van rendir, oi? Doncs jo tampoc.

- Vol dir això que se'ls ha de transmetre que tocarà estavellar-se potser moltes vegades?

- Depèn de quant respecti l'Estat la democràcia. Hem de persistir i ser més forts. Que intentin perseguir-los no vol dir que hagin de renunciar. La millor prova que cremar un contenidor no és més útil que fer un doctorat és que qualsevol pot cremar un contenidor i, fins i tot, que algú ho faci en contra teva. Cal guanyar democràticament, amb majories més àmplies.

"El món ha de percebre que la nostra causa es desenvolupa en termes que es puguin fer seus"

- Però hi ha una part de l'independentisme que creu que cal confrontació amb l'Estat i no tant centrar-se en sumar més.

- Hi ha a qui li fa mandra la transversalitat perquè li costa gestionar la pluralitat. Ens hem d'adreçar al món amb paraules i actituds que el món entengui. Tindrem èxit quan siguem reconeguts en aquest sentit, i vincular la nostra causa a d'altres que mobilitzen societats arreu del món, com la justícia social i la lluita contra el canvi climàtic. Cal que el món percebi que la nostra causa es desenvolupa en termes que puguin fer seus. Aquest reconeixement és imprescindible. Han poder entendre què els estem dient quan parlem de República Catalana i d'independència com a una causa per la llibertat.

Aldarulls al centre de Barcelona Foto: Martí Urgell

- Sánchez ha estat aquest dilluns a Barcelona. Què li sembla que no hagi volgut parlar amb Quim Torra tenint present com està la situació?

- Jo pregunto: seria possible que això passés al Regne Unit, Canadà o Holanda? És inimaginable perquè no passa, perquè està fora de les bones pràctiques de tota societat europea o democràtica. Costa d'entendre que només s'interessi per uns ferits i no per uns altres. Quan discrimina demostra quines són les seves prioritats i que no vol ser el president del conjunt dels ciutadans, només d'una part de la seva societat. A mi no se m'hauria acudit mai fer això.

"Hi ha a qui li fa mandra la transversalitat perquè li costa gestionar la pluralitat"

- **Torra està governant per a tots els catalans?**

- Torra té el deure de representar tots els catalans.

- **Però ho està fent?**

- Té el deure de fer-ho i, en cas que se li posi el dubte, esforçar-se per demostrar que no és així. Jo no tinc dubtes de que ho faci.

- **Per què creu que Sánchez no vol dialogar?**

- Jo segur que no ho faria així. Dialogo amb tothom des de la discrepància ideològica. Ho feia amb Soraya Sáenz de Santamaría, fins i tot amb els que van venir de testimonis per intentar que em condemnessin a 25 anys de presó. La meva consciència és neta, transparent i lleugera sempre.

"Torra té el deure de representar tots els catalans"

- **I com es pot desencallar la falta de diàleg?**

- T'has de sentir orgullós i intentar-ho mil vegades. Persistir en això és un símbol de coratge, treballar cada dia pel diàleg fins i tot quan els altres et menystenen. Cada dia.

- **S'ha intentat prou des de la presidència de la Generalitat?**

- Calen majories més àmplies i transversals. Aquest esforç no s'ha d'acabar mai.

- **Són necessàries ara unes eleccions? Vostès les van plantejar com a possible resposta a la sentència.**

- Sempre és un bon moment perquè els ciutadans s'expressin. Segur que ningú està en contra de que la gent voti. Per això són les eleccions. Molta gent creu que calen majories més àmplies i transversals. Segur que és bo que els ciutadans s'expressin, però no em toca a mi. Segur que unes noves eleccions són una oportunitat per sumar més.

"Segur que unes noves eleccions són una oportunitat"

per sumar més"

- **Dirigents d'ERC i també de Junts per Catalunya consideren que Buch hauria de dimitir després de la gestió dels aldarulls.**

- No m'agrada el que he vist els darrers dies. Condemno tots els actes de violència física i estructural. S'ha de fer tot el possible per oposar-se a aquesta via. Si estigués ara al carrer, seria el primer en donar la cara contra això. Hem d'estar al costat de les actituds que rebutgen això, demostrar cada dia que aquesta és la nostra actitud. Tan debò ho pogués fer amb els meus gestos, però només ho puc fer a través de la paraula escrita.

Candidatura a l'executiva d'ERC, amb Pere Aragonès i Marta Vilalta al capdavant, amb una foto d'Oriol Junqueras i Marta Rovira. Foto: Pol Solà/ACN

- **Qui serà el candidat d'ERC a les pròximes eleccions, ara que no ho pot ser vostè?**

- El que ERC decideixi.

- **Però vostè és el president del partit, alguna cosa hi tindrà a dir.**

- Arribat el moment, seré clar i ningú dubtarà sobre què penso.

- **Pere Aragonès seria un bon candidat?**

- Aragonès està qualificadíssim per assumir aquesta responsabilitat i moltes més. Segur que pot fer-ho molt bé.

"Si Rufián o Tardà generen algun dubte segur que la claredat de les meves paraules el dissipa"

- I Roger Torrent està "qualificadíssim" també?

- Al partit hi ha molta gent qualificadíssima.

- **Hi ha una desconexió entre part de l'electorat clàssic d'ERC i el discurs que fan dirigents com Gabriel Rufián i Joan Tardà?**

- No hi ha desconexió, estem dient el que diem des de fa temps. Si algú té algun dubte n'estic segur de que la claredat de les meves paraules l'haurà dissipat.

- **S'ha de mantenir el mateix discurs de la campanya del 28-A a la del 10-N?**

- S'ha de mantenir perquè creiem que és el millor.